

— Nov političen dnevnik „Agrar Tagblatt“ začel je z novim letom izhajati v Zagrebu — po vsebini soditi — pod pokroviteljstvom neodvisne stranke. To so znamenja, iz katerih je soditi, da se v sosedni Hrvatski pripravlja zdrav, političen prevrat, kateri naj bi bil v blagor Hrvatske.

— Pomoč zoper škodo, katero trpi kmetijstvo vsled vodnih neizgodb v deželi kranjski. Deželni zbor pritrtil je v svoji zadnji seji dne 23. januarija na podlagi predloga dr. Poklukarja sledečim predlogom gospodarskega odseka:

1. Deželnemu odboru daje se nalog, v sporazumljenji z visoko c. k. vlado kar prej moč osnovati deželno vodno komisijo, v kateri naj bo: vodno-tehnični, gospodarski in pa kulturno-tehnični zastopnik. — Ta komisija, podrejena deželnemu odboru, ima nalog:

- a) preiskati vse kraje naše dežele, kateri trpé pomembno škodo po vodnih neizgodbah,
- b) dalje, preskrbeti vse tehniške, skladne (konkurenčne) in zakonodajske priprave za vrejenje teka in zgradbo bregov zemljiščam nevarnih vodá, v kolikor se to ne zgodi po državnih organih, in pa za osuševanje močvirskega ali sicer pogostoma preplavljenega ozemlja.

2. Deželnemu odboru je, po zaslišanji komisije izdelati za-njo osnovo pripadajočega ji dela in navod za delovanje. Pri razvrstitvi dela ozirati se je pred vsem na priprave za one deželno-kulturne dela, za kate je sicer pričakovati državne podpore in konečno tudi priprave za taka dela izboljševanja zemljišč, pri katerih stroški zadevajo praviloma samo prizadete.

3. V pokritje stroškov za vodno komisijo privoli se deželnemu odboru za leto 1886. kredit do 6000 gold. (šest tisoč goldinarjev) iz deželnega zaklada.

4. Visoka c. kr. vlada se naprosi gledé na važno nalogo deželne vodne komisije za povzdigo rodovitnosti zemljišč v deželi, ob državnih stroških namestiti v deželi naši kulturnega inženirja, kateremu bo mogoče sodelovati v vodni komisiji, dalje pa, da za pokritje stroškov te komisije za čas njenega delovanja blagovoli dokladati izdatno letno podporo, ako moč v pokritje polovice vse potrebščine.

5. O delovanji vodne komisije poroča naj deželni odbor vsako leto.

— Prememba postave za obdelovanje ljubljanskega močvirja, katerim je pritrtil deželni zbor, so bistveno sledeče: a) Močvirsko ozemlje in glavne odvodnike pril. I. in II. določuje c. kr. deželna vlada po zaslišanji deželnega odbora; b) močvirski odbor šteje v prihodnje 17 udov namestu dosedanjih 15, vsled tega, ker jih deželni odbor imenuje 3 (do sedaj samo 1); c) 12 udov močvirskega odbora voli se v 9 skupinah (do sedaj volili so se v 5 skupinah); d) deželni odbor sme ude močvirskega odbora, kateri brez opravičenja k odborovim skupščinam ne prihajajo ali jih pred časom zapusté in s tem skupščino storé nesklepčno, kaznovati na denarjih do 100 gold.; e) močvirski odbor sme letne obresti sedanjega močvirskega zaklada porabiti v pokritje potrebščine, razkazane deželnemu odboru za uradne in pisarniške potrebščine in pa stroške trebljenja glavnih močvirskih odvodnikov.

— Valentinu Vodniku na čast bo tudi letos dne 2. februarija zvečer ob 8. uri v prostorih ljubljanske čitalnice sijajen ples.

— Novo menjalnico v Ljubljani s tvrdko „Kordin in Schmitt“ odtvorila sta tukajšnja trgovca Kordin in Schmitt. Mogoče je tedaj v Ljubljani različne obligacije in denarje, nakaznice in menjice kupovati oziroma prodajati tudi v tej menjalnici. Odkar se je porušila po

samoumoru Zenarijevem kranjska eskomptna banka, je imel tako trgovino samo J. C. Mayer, ki sedaj dobi konkurenta.

— Vreme. Pretekli teden padal je do sobote jutro nepretrgoma sneg in padlo ga je tako debelo, kakor že zdavno ne. V soboto popoldne pa je nastala prav poletna huda ura z dežjem, bliskom in gromom. Kakor se nam piše, treščilo je ta dan v stolp cerkve sv. Antona v Idriji, ki se je tudi vnel in je pogorel, tudi zvonovi so doli popadali; večjo škodo zabranili so rudokopski gasilci.

— Letni somenj sv. Pavla v Ljubljani bil je dobro obiskan. Prignalo se je na živinski trg 1755 glav, kupčije bilo je nekoliko, pa cena za pitano goved se še ni izboljšala. Voli pitanci se ne prodajo tako, da bi prišel stari cent žive vage na 15 gold. — Kramarskega blaga, kocev in obuvala spečalo se je precej, ker sedaj nakupavajo neveste s kmetov praznično oblačilo in družega blaga za bališe. — Po ljubljanskih ulicah in trgih je na debelo snega, včeraj pa je južno vreme in gorko solnce sneg dobro pobiralo tako, da se bodo sani morale takoj umakniti kolam.

— † Gospod Viktor Ruard, bivši posestnik grajščine Blejske in Fužin na Savi pri Jesenicah, umrl je dne 19. t. m. in slovesno pokopan dne 22. t. m. Pokojni bil je velik dobrotnik svojih delavcev in ubogih sploh, vendar pa mu je bila zadnja leta njegovega življenja sreča nemila. Naj v miru počiva blagi gospod!

— Zur Sanirung der Verlegungen des kroatisch-ungarischen Ausgleiches. Wien 1866. Verlag von St. Pražak I, Kolowratring 10“ — imenuje se 96 strani v osmerki obsegajoča brošura. Predgovor na kratko pa dobro pojasnuje razmere med hrvatskimi strankami, navaja, da je načrt prvega nuncijskega (naznanila) izdelal predsednik pododseka hrvatske regnikolarne deputacije bar. Živkovič kraljevi sekcijski načelnik za čas banov Mazuraniča in Pejačevića, ne pa izvoljen poročevalec Miškatovič, ki je kot najgorečjši zagovornik Tiszovega vladanja v Hrvatski preveč imel posla z ometavanjem Živkovičevega načrta tako, da je konečno regnikolarna deputacija Živkovičev načrt sprejela za podlago svojih obravnav. — Po kratki oceni tega načrta, za katero se dá soditi, da se je brošura rodila v krogih neodvisne (Strossmajerjeve) stranke, prinaša brošura v nemščini do besede baron Živkovičev načrt prvega nuncijskega, v katerem se naštevajo in utemeljujejo večinomoma vsa žaljenja hrvatsko-ogerske pogodbe, katera je učinila ogerska vlada. V dodatku nahajajo se dotične določbe zakona o pogodbi, tako, da po vsem gradivu čitatelj zamore sam presojeti, v koliko je opravičen sedanjí politični boj Hrvatske proti ogerski vladi. — Brošura je gotovo prav dobro došla vsem našim političnim krogom, ker smemo pričakovati, da se bodo hrvatske razmere sedaj tudi v avstrijskih merodajnih krogih ocenjale za Hrvatsko pravičnejše in povoljnejše, kakor se je to godilo zadnja leta. — Vtis te brošure se ne bo izbrisal, ako bi si tudi Miškatovič čas vzel odgovoriti na-njo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Akoravno je zborovanje državnega zbora pred durmi, vendar še časništvu dajejo več gradiva ravno sklenjeni deželni zbori, med katerimi je bil zadnji sklenjen tirolski še le dne 25. januarija, kakor pa državni zbor. Vse, kar delovanje tega zadeva, je ugibanje. Tako čujejo se glasovi o predlogih vladinih gledé ponovljenja pogodbe z Ogersko, da desnici ne bodo

po volji, in da je vlada odločena, ako bi se njenim predlogom ne pritrdilo, da hoče državni zbor razpustiti. Od druge, levičarske strani pa se celó uže računa s tem, da se pri tem vprašanji sedanja večina državnega zbora razbije in da se državno krmilo zopet izroči levičarjem, v prvi vrsti se ve da Chlumecky-u in nemško-avstrijskemu klubu. — Z roko se lahko prime, da so to samo sladke sanje in nade levičarjev — in nič več.

Sicer se iz oficijoznih krogov naznanja, da vlada kmalu predloži načrt zakona zarad opisavanja zemljiškega davka zarad škode, prizadete po vremenskih neugodah.

Tukaj umrl je grof Widmann, še le 49 let star. Pokojni bil je za čas ministra Potockija leta 1870. nekaj menj kot dva meseca minister za deželno brambo

Med tem ko je bilo zborovanje državnega zbora pretrgano, umrli so trije poslanci: gornje-avstrijski Wickhoff, koroški Vran in gališki Jaroš. Na mesto prvega izvoljen je advokat dr. Hochhauser, zadnje imenovana dva pa še nimata izvoljenih naslednikov. Na mesto v gosposko zbornico pozvanega barona Conrada izvoljen je v Bukovini pristaš Hohenwartov vitez Zotta, predsednik okrožne sodnije.

— Včeraj blagoslovljena blagosljena je bila ustanovna kapela dozidana na mestu, kjer je stalo prej gledališče „Ringtheater“. Blagoslovljenje vršilo se je po dvornemu župniku prelatu Majerju, potem pa je prvo mašo v tej kapeli maševal kardinal Gangelbauer — v navzočnosti cesarja, cesarjeviča in družih nadvojvodov, kakor tudi družih dostojanstvenikov.

Trst. — Pri volitvah za mestni odbor tržaški zmagali so vsaj okoličani zoper Lahone v 5 okrajih samo v enem zmagal je Pretisov privrženec Križanac.

Ogerska. — V gosposki zbornici vprašal je grof Julij Andrassy ministerskega predsednika, jeli je res, da se med Turško in pa knezom bolgarskim vrše obravnave v ta namen. da bi se bolgarsko in izhodno rumelsko vprašanje rešilo potom osobnega združenja, in ako je temu tako, katere stališče zavzima skupaj vlada temu nasproti do sedaj, in katero namerava zavzemati v prihodnosti.

Ministerski predsednik odgovoril je takoj, da bi se smatral naravno njegov odgovor kot mnenje skupnega ministerstva, zato je pa njemu tako malo mogoče, sedaj na to vprašanje odgovoriti, kakor bi bilo to mogoče ministru vnanjih zadev. Gotovo je, da si države prizadevajo, složno doseči tako stalno rešitev tega vprašanja, kakor je sploh tam mogoče, v ta namen vrše se sedaj razprave, ravno zato pa sedaj ni mogoče objavljati, kaj se godi.

V deželnem zboru razpravlja se državni proračun in očitalo se je vladi, zakaj prodaja državna posestva, katerih večina prihaja v roke judov, in zakaj se najemščina za taka posestva, ki so leta 1880. znašala več kot 10 $\frac{1}{2}$ milijonov ne iztirjajo. Poslanec Thaly pa je vladi očital, zakaj se zlati po 8 gold. ne izdelujejo tudi z madjarskim okolopisom.

Na balkanskem polotoku imela je minule dni Grška izbojevati glavni boj zoper pritisek evropskih držav, da naj bi razpustila svojo vojno. Ko je Grška na prvi skupni svet držav odgovorila, da tega ne more storiti, je kmalu (dne 23. t. m.) angleški poslanik nannil grški vladi, da je Angleška pripravljena, vojno brodovje poslati v grško morje, da zabrani napad na Turško, ako se Grška še dalje ustavlja razpustiti svojo vojno. Minister Delianis odgovoril je drugi dan, da ne

odjenja, grško vojno brodovje pa je v jutro tistega dne odrinilo v morje z zapečatenimi povelji.

V nedeljo večer zbralo se je veliko ljudstva pred vladinim poslopjem z zahtevanjem vojske proti Turški. Kralj ni bil navzoč, minister Delianis pa je odgovoril, da bo vlada izvršila svoj narodni program v smislu vladine izjave, dane v parlamentu.

Najnovejša poročila dostavljajo prejšnjim, da so se žuganju Angleške pridružile tudi druge evropske države. Jeli bo pa vse eno mogoče mir vzdržati oziroma zabraniti, da bi Grška ne zasedla na priliko otoka Krete, to se pa danes nikakor ne more presoditi. Bolgarska dala je drugim državam na balkanskem polotoku izgled, da se tudi Evropa ne ustavlja vspehom sreče junaške.

Iz Belegagrada pa se poroča, da se je kralj vsled sklepa vlade vendar-le odločil, resno delati na dokončni sklep miru in da se vojna razpušča.

Laška. — Finančni minister razlagal je minulo nedeljo v zbornici poslancev da se je državno gospodarstvo minulega leta zboljšalo za 37 milijonov lir memo proračuna. Zato ni bilo vladi treba segati v pokritje potrebščin po izrednih stroških, katere je dovolila zbornica. Vse to pa vklub večjim stroškom, 14 milj. katere je prizadela kolera in pa vojna ekspedicija v Afriki. Pričakovati je, da bodo novovredjeni davki prinašali 64 milijonov več in tako naglašal je minister da tudi za zgradbe železnic ne bo treba najemati več posojila, in da je o tem knjiga državnih dolgov sklenjena.

Angleška vlada zažugala je irski ligi z ojstrim ravnanjem, zato pa se irski odločevalni krogi pripravljajo vodstvo lige preseliti na Angleško. — V parlamentu namerava vlada staviti predloge o preuredbi opravnega reda v takem smislu, da se časom bolj štedi. V ta namen ima se odpraviti javno oglašanje interpelacij, obravnava predlogov, katera se je pretrgala zarad pičlosti časa bode se v novem zasedanji nadaljevala tam, kjer se je pred pretrgala.

Španjska kraljica je vsled prehlajenja nekoliko obolela. — Vlada sklenila je v severne dele kraljestva polati samo 20.000 vojakov, na mesto poprej namenjenih 30.000, ker sedaj ni tam nevarnosti, da bi Karlisti poskusili zanetiti upor.

Solun 26. jan. — Grško brodovje se je menda zato umaknilo iz Pirejske luke, da bi ga Angleži ne vjeli in za poroka miru obkoljene ne imeli. Umaknilo se je v Evbejsko luko.

 Današnji številki „Novic“ je priložena priloga lekarne Trnkoczy-eve, na katero naše čitatelje posebno opozorujemo.

Žitna cena

v Ljubljani 23. januarija 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold. 8 kr. — turšice 4 gold. 87 kr. — soršice 6 gold. 23 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 4 kr. — ajde 3 gold. 90 kr. — ovs 3 gold. 9 kr. — Krompir 2 gold. 60 kr. 100 kilogramov.